

Utdrag
Judas og tvillingene
av Henry Berg
Bravado Forlag

Det var den vakreste vinterdagen Roma har sett, jeg akte ned hellingen, løp i yr glede og så bakover på skrittene jeg satte i snøene... og så ble jeg ridd ned av en hest i galopp. Rytteren hoppet av og tok meg i nærmere etter-syn. Hallo... sa han, hallo! Han så at han hadde blod på hånden.

Det er helt i orden med meg, sa jeg, der jeg lå i armene hans og tittet opp på ham.

Han ga meg en slurk vann... vasket forsiktig såret i hodet og tenkte seg om.

Bor du her, sa han?

Nei jeg bor i Trastevere, jeg kom bare forbi fordi jeg hørte lyden av klokker... og så røyken.

Jeg tror det er best du blir med meg litt, sa han... så får vi se hvordan det går med deg?

Han satt seg opp på hesten og dro meg opp bak seg.

Så fortsatte han i rolig skritt.

Da så jeg at den svarte røyken drev opp fra *Carcere Tullianum* området. Vi rundet rundt *Cæsars tempel* og det var stint av folk, og vaktene holdt folk unna... men vi ble sluppet igjennom.

Han stoppet bortved bålet og satte meg ned.

Hold øye med guttungen litt, sa han til soldatene... jeg red ham ned her borte.

Jeg ble sittende å se på at de hev ved på bålet og helte store krukker med tjære over det... som ga en svart røyk... som gikk rett opp, for det var en helt stille i dag. Gjennom røyken så jeg en improvisatorisk konstruksjon... et vanvittig tårn bygd av tre, med en stor klokke på toppen. Det var bygd oppå den notoriske trappen Scalae Gemoniae.

Rytteren min gestikulerte og snakket med en av vaktene, som nikket og gestikulerte tilbake før han snudde seg og begynte å klatre oppover tårnet. På plattformen på toppen ved klokken begynte han å skrike.

Stillhet!

Stillhet!

Det skal være så stille som i tempelet, sa han, og den som åpner kjeften skal jeg personlig kveste. Så slo han hendene sammen for å illustrere handlingsvilje bak truselen.

Det ble helt stille.

Han var ikke alene på plattformen, og en soldat som så ut som en gresk olympier stod der med en gigantisk slegge som han rørte med i luften noen ganger, før han smalt den med full kraft inn i klokka. Det ga en kraftig rallende klang, og umiddelbart holdt jeg meg for ørene.

Så var det dørgende stille... og stille... i mange sekunder.

Så kom det en svak klang av to klokker... klangene var atskilte i tid og det var to klokker fra forskjellige himmelretninger.

Så slo olympieren på klokka en gang til... og vi ventet... som om lyden var Merkur selv som var ute i

sitt viktigste ærend...

Så hørte jeg igjen to svake klokker slå... og jeg vil si, med samme avstand i tid som sist.

Den tredje mannen skrek ned til rytteren: De må flytte den enda lenger bakover.

Rytteren så opp på dem mens han holdt vannflasken mot brystet som en slags hellig rekvisitt: De kommer ikke lenger bak, skrek han... de har nådd muren.

Mannen på toppen bare ristet på hodet, så skrek han; dra! ... og pekte med hele armen.

Rytteren kom forbi meg med hesten i tøylene.

Skal du bli med?

Jeg lot meg ikke be to ganger og han hjalp meg opp på hesten.

Han red rolig gjennom mengden som bare ble større og større... før han fortsatte i trav mot *Colosseum*.

Vi tar en liten omvei nå, sa han og svingte opp mot *Porta Caelimontana* i den gamle bymuren. Han klappet hesten. Den har løpt som en gal i dag, den må ha litt vann. Han stoppet ved et trau og hjalp meg også ned mens han tok seg en slurk av flaska.

Vil du ha?

Jeg ristet på hodet.

Jeg vet ikke om du vil dette, sa han... vil du treffe keiser Konstantin og mammaen hans Helena? Blir du med videre så kan du ikke unngå det. Jeg sier det bare... for å gi deg et valg.

Jeg så opp på ham, stiv i blikket og med store øyne... så nikket jeg forsiktig.

Da må du holde kjeft, sa han... skjønner du?

Jeg nikket igjen... Ja!

Ok, sa han, satte seg opp og dro meg opp etter seg.

På høyden ved Lateranpalasset snudde han hesten og ba meg titte.

Hva så jeg?

Først så jeg bare en svart røyksøyle, den fra Carcere Tullianum området, men så så jeg én til... en fjernere røyksøyle bak den første.

Den bakerste røyksøylen er fra Vatikanområdet, sa han... Peters grav, og der har de også en klokke... og poenget er å flytte den tredje klokken som vi skal til nå, like langt unna Carcereklokken hvor vi kommer fra, som Vatikanklokken er... slik at Carcereklokken blir i midten.

Jeg lot som om jeg forstod, og så fortsatte vi i trav ned mot Den aurelianske mur.

Der var det en like hektisk aktivitet som ved Carcerreklokken... med et stort tre-tårn som stod helt opptil muren, også det med en stor klokke på toppen, men til forskjell fra det forrige tårnet så var det mange hjul på det.

På toppen av muren var det soldater som stod og stirret mot røyken fra de to fjerne bålene.

Det er ikke bra nok, skrek en av dem, vi kan ikke bestemme linjen nøyaktig nok... røyken går ikke helt rett opp, den driver mot nord.

Vi må regne oss bakover og finne ut hvor den kommer fra, beregne avviket i forhold til bakken, var det en annen som skrek.

Vi kom oss gjennom mengden og rytteren steg av hesten og hjalp meg ned.

Så sa en stemme ikke langt fra der jeg stod: Da må vi skyte opp piler i natt for å være helt sikre... gjør klar katapulter både i Vatikanområdet og ved fengslet.

En ny liten pause.

Hvor mange katapulter på hvert sted?

Det overlater jeg til deg å bestemme, sa stemmen.

Ved siden av mannen som så ut til å styre dette stod en eldre dame.

Rytteren gikk bort til dem og dro meg med. Han hilste underdanig på dem, og det gjorde jeg også.

Så, hvem er dette, sa mannen, satte seg ned foran meg og tok meg på hodet? Så så han at han hadde blod på hånden.

Jeg red ham ned, sa rytteren... og nå passer jeg på ham.

Mannen tørket vekk blodet med snøen.

Han så på meg med de store øynene: Jeg er keiser Konstantin, dette er mammaen min Helena. Du kan være litt her med oss, men da regner jeg med at du gir oss et håndfast bidrag etterhvert... noen gode råd? Så lo han litt for seg selv.

Jeg så ned i bakken før jeg rettet blikket opp og nikket forsiktig.

Flott, sa han, reiste seg opp og strakte seg litt som en katt før han fortsatte henvendt til rytteren min: Vel, jeg tar det for gitt at du har gode nyheter til oss... vi har nådd muren og Helena her vil ikke ha kapellet sitt på utsiden av den... vennligst si at vi er i mål.

Rytteren så ned foran seg med et fjernt blikk som om han lette etter de riktige ordene. Dessverre, sa han, det er ikke langt nok, klokken må flyttes på utsiden av muren. Det er fremdeles fem sekunders avvik, avsluttet han.

Det ble stille.

Jeg skal ikke ha kapellet på utsiden av muren, sa

Helena... prisgitt barbarene.

Vil du jeg skal bygge en ny mur, sa han?

Det ble stille igjen.

Konstantin plystret mot kommandanten på toppen av muren og fikk han til å komme ned.

Vi må flytte klokken lenger vekk.

Hvor mye, sa kommandanten?

Fem sekunder, sa Konstantin... det er mye.

Det er mye, gjentok kommandanten, hvordan skal vi få til det?

Ny stillhet.

La oss flytte klokken langs muren til det blir langt nok... så kan jeg lage kapellet mitt der.

Langs muren, sa Konstantin? Hadde vi ikke også en tanke om at Peters grav, *Scalae Gemoniae* og ditt kapell skulle ligge på samme linje... med *Scalae Gemoniae* akkurat i midten. Han tok en liten pause. Nå flytter vi ditt kapell vekk fra den rette linjen... langsetter muren. Hjelp meg dersom det er noe jeg ikke har forstått?

Hun festet blikket langt vekk... før hun så på ham. Nå får vi ikke det til, sa hun, vi må improvisere.

Jeg elsker improvisasjon, sa han... men det ble stille.

Hva tenker du, fortsatte han, og så ned på meg?

Jeg kastet et fjernt blikk ut til siden... jeg vet ikke, sa jeg, jeg skjønner ikke dette.

En linje som går fra *Peters grav* til ditt kapell, fortsatte Konstantin og så på Helena... men linjen går ikke lenger over trappen *Scalae Gemoniae* slik vi tenkte, fordi vi må flytte ditt kapell langs muren og vike fra den ideelle linjen. Halvveispunktet vårt kommer derfor til å ligge godt på siden av *Carceretrappen*.

Intrikat... intrikat... gjentok han... men jeg liker

utfordringer. Kanskje denne iskalde vinterdagen kan bringe klarhet i tankene, vi trenger det.

Uansett, sa Helena, så må vi nå markere denne linjen som vi jobber med... altså den ideelle linjen som vi nå må avvike fra. Vi må lage et merke i muren der linjen bryter.

Jeg har maling, sa kommandanten, og så bort mot keiseren som nikket tilbake.

Han begynte oppstigningen på stillaset mot muren med malingspøsen i hånden, og dyppet kosten i spannet.

Stopp, skrek Helena... vi setter ikke merket akkurat der det skal være... vi setter merket en lengde lengre mot øst. Det er hemmeligheter vi holder på med!

Et vakttårn lengre mot nordøst, gjentok Konstantin lavt for seg selv... alt skal forskyves litt, det er bare Gud som har lov til å lage det perfekt. Så hevet han stemmen... en lengde lengre mot øst, mellom de to neste vakttårnene. Han kylte en snøball i den retningen han mente. Kan du ordne det... to mursteiner felt inn i muren som en omvendt V... et pyramide-tegn, så høyt at ingen kan plukke på det? Bare litt murarbeid... men ikke før i morgen og nattens piloppskytning... for dette må være sikkert.¹

Kommandanten nikket tilbake.

... en pyramide... hvisket Helena mot meg, han er like glad i orienten som Cæsar elsket sin Kleopatra, det er derfor han ikke har latt seg døpe, han vet ikke om kristendommen er orientalsk nok.

... men jeg visste ikke hva jeg skulle svare.

¹⁾ Avstanden mellom to vakttårn i *Den aurelianske mur* er 100 romerske fot som er cirka 30 meter. Vakttårnet selv er knapt 10 meter vidt, så muren gjentas i intervaller på rundt 40 meter.

Vi må føre logg, sa hun.

Først når vi er ferdige med kvelden, svarte han, med piloppskytningen... så vet vi mer nøyaktig hvor linjen går og hva vi holder på med. For akkurat nå vet jeg ikke hva vi holder på med.

Vi må også sette et merke på *Aqua Claudia* der oppe, sa Helena og pekte i retning mot røyken, for da har vi definert linjen over området her så vi slipper å gjøre dette igjen.

Men jeg må si, hvisket nærmest Konstantin for seg selv... hva skal vi med disse to merkene? Dette er helt annerledes enn jeg hadde tenkt meg det da jeg stod opp i dag... kapellet ditt skulle jo ligge på linjen, og midt mellom kapellet og Vatikangraven skulle fengselet ligge?

... stillhet.

Jeg skjønner jo at den omvendte V-en som vi skal få installert i muren ikke er hovedattraksjonen, fortsatte Konstantin fremdeles ganske innadvendt... før han satt seg rolig ned foran meg igjen. Hva tror du, hvilken ny attraksjon trenger vi her oppe for å markere linjen i forlengelsen av Peters grav og Carceretrappen nå når Helenas kapell ikke lenger kan ligge på den?

... *Scalae Gemoniae*, sa jeg, den notoriske trappen der folk blir slaktet, for så å bli liggende i tre dager, for så å bli spist av ville dyr... for så å bli dumpet i Tiber.

Scalae Gemoniae? sa Konstantin spørrende... så opp mot moren sin med ett smalt og fokusert blikk...

Hun slapp hodet bakover og lukket øyne. Men da fjerner vi jo trappen vi vil ha oppmerksomheten rundt og flytter den hit opp?

Det ble stille igjen...

Jeg elsker idéen, sa Konstantin forsiktig... det er som

løken som ikke har en kjerne.

Jeg tro det blir dessert på deg i dag, sa Konstantin og klappet meg på hodet, bare for å vaske hånden mot snøen igjen. På tide å få stelt såret. Han tilkalte en lege og snart lå jeg på kne og fikk vurdert skaden.

Det var helt stille... alle så på meg.

Da har vi linjen vår, sa Helena lavt.

Konstantin nikket...

... og så får vi en annen linje fra mitt kapell til *Vatikangraven*, og normalen fra halvveispunktet på denne siste linjen vil dele den første linjen i akkurat det punktet hvor trappen står... stod...

Vi får et kors over der trappen stod, sa Konstantin, og ristet forsiktig på hodet som om han var himmelfallen. Er det ikke det jeg sier, det vakreste skjer oftest når man ikke får det akkurat som man vil.

Han la hånden sin forsiktig på mitt nystelte hode. Du skal få treffe vår mesterkokk, en direkte etterkommer av Marcus Gavius Apicius, og jeg tror jeg kan love gáselever... kom la oss spise!

Vent, sa Helena så lavt at bare Konstantin og jeg kunne høre henne... vi er ikke ferdigtenkt. Når vi flytter trappen så må vi gi den en ny historie... vi må si at den kommer fra Jerusalem. Ja, la oss gjøre dette til en Jerusalem historie, hun så på ham, at dette var noe jeg tok med meg fra Jerusalem. Derfor må den lagres først... minst i hundre år... for ellers blir det bare folkesnakk... ingen samtidige vil tro at trappen kommer fra Jerusalem.

Skal trappen lagres i hundre år så må vi ha ett fast punkt som den siden kan monteres opp mot, sa Konstantin... ellers så er alt arbeidet vårt bortkastet... presisjonen. Han så fremover med et fjernt blikk. Vi må

bygge et rom så hellig at det ikke kan flyttes. Så trakk han været... *Sancta Sanctorum*... det helligste rommet i kristenheten... fylt opp med hellige relikvier. ²

Akkurat, sa hun... akkurat.

Hun så utover området med alt ingeniørutstyret og flere kompanier med soldater. Vi kan ikke bare ha en logg, sa hun, vi må ha et hellig skrift som pave Sylvester skal få skrive for oss... og dette må lagres på et trygt sted slik at når tiden kommer så kan alle bitene settes sammen riktig... og det skal være så hellig at selv en senere pave med nykker ikke skal kunne overprøve det.

Konstantin nikket, kanskje det helligste av alt jeg lager... som å formidle seieren ved *Ponte Milvio*... linjene jeg så.

Det ble stille.

Hva skal vi kalle dokumentet, sa han?

Tra Tre Punti, sa hun.

Mellom tre punkter? sa han og tygde på det. Titellen på dette dokumentet er det de fleste kommer til å se av det, det er ikke til å unngå, men da må vi ha en litt mer kryptisk tittel tror jeg... som vil inspirere til ettertanke... hva om vi lar oss inspirere av det lokale, det vi gjør akkurat her og nå... vi setter opp et merke på muren her og et annet der oppe på akvedukten... hva med mellom to merker? *Inter Duas Metas*? sa Konstantin... ³

... utmerket, sa hun, der har vi noe som er kryptisk nok... som å slippe nålen ned i høystakken.

²⁾ Den viktigste relikvien sies å være et bilde av Kristus malt uten menneskelig inngrisen (*Acheiropoieton*). Det ble opprettet et eget broderskap for å passe på dette bildet, *Compagnia dei Raccomandati del Salvatore* (oppløst 1870), og noen sier at tradisjonen går helt tilbake til keiser Konstantin. I 1331 fastla Pave Johannes XXII